

16. in 20. letom, 76 % po 20 letu. Le 9 % je bilo takih zločincev, ki niso kadili.

Tobak. Na celem svetu se pridela okoli 1000 milijonov *kg* tobaka. Največ ga pride-lajo Združene države, namreč 240 mil. *kg*, za temi Vzhodna Indija 175 mil. *kg*. Nato sledé: Rusija 70 mil. *kg*, Avstro-Ogerska 65 mili-jonov *kg*, Kitajsko 50 mil. *kg* in Nemčija 35 mil. *kg*, Kuba, Nizozemsko, Indija in Tur-čija dađo po 30 mil. *kg*, Brazilija 27, Ja-ponsko 22, Francija in Filipinsko otočje po 20 milijonov *kg*.

Opeklina. Ako se opečeš, je najhitrejšje sredstvo, če potrosiš pšenične moke na do-tično mesto; ta zabranjuje mehur in bolečine.

Za sadjerejce. Da slana ne škoduje rano cvetečemu sadnemu drevju, dobro je, ako se obda s kupi snega in sicer, kadar že zemlja zmrzne; ta sneg se pokrije z listjem ali vejami. Na ta način se zabrani, da se sneg prehitro ne staja, in zemlja dobiva potem dovolj mokrote. To se posebno priporoča za peščena tla. Zapade li sneg, predno zemlja zmrzne, tedaj ga je treba odstraniti toliko časa, dokler ne zmrznejo tla.

Suhi čevlji. Da bi se čevlji ne premo-čili, so že marsikaj poskušali, pa večinoma brezuspešno. Najbolje je, ako se postopa tako-le: Deni čevlje za nekaj ur v gosto raztopino iz mila; nato jih dobro posuši. Tekočina zamaši luknjice v usnju in tvori se tolsčna kislina, katera brani vodi v čevlje.

Izdatno sredstvo. Zoper napačno pri-pravo živil imajo Švicarji ta-le pripomoček: Mesarje, krčmarje in trgovce, ki imajo slabo blago, objavljajo z imeni v časopisih doma-čega kraja. S tem objavljanjem se čutijo ti mnogo bolj zadete, nego z denarno globo.

Živalstvo severnega tečaja. Nansen in njegovi tovariši poročajo, da se v bližini severnega tečaja ne nahaja noben vretenčar višje vrste; najbrž je povod temu dolga in ostra zima. Ladija „Fram“, ki je prodrla do 85° severne širine, ni opazila od 83° naprej niti kitov in tulnjev, niti mrožev in medvedov. A some so nahajali do 85°, kar kaže, da morje v tej širini ni popolnoma brez živalij. Omenjena ekspedicija je postrelila na svojem potovanju v teku treh let 29 medvedov, ka-teri so ji dali slastno pečenko; tudi mast in kožo so porabili izvrstno.

Lesketanje zvezd in ispreminjanje vremena. Znano je, da se ne blišče zvezde

vedno enakomerno, ampak v nekaterih nočeh bolj, v drugih pa manj, in sicer je njih svetloba tem močnejša, čim bližje so obzorju. Zvezdoslovci trde, da se nepremi-čnice bolj blišče nego premičnice; to izvira od ozračja, v katerem se svetlobni trakovi odbijajo neenakomerno. Zato se blišče zvezde z belo svetlobo, kakor Sirius, močnejše nego zvezde z rdečo, kakor Aldebaran. Švi-carski zvezdoslovec Dufour je dokazal, da so lesketanje zvezd in zračni pojavi brez-dvomno v neki zvezi. Srednjemočnemu mig-ljanju zvezd sledi navadno vstrajno, lepo vreme; ako se zvezde le malo blišče, potem navadno dežuje; če se pa zvezde prav močno lesketajo, tedaj nastanejo tudi premembe v ozračju.

Solnčna toplina. Ruski profesor Cerasky je objavil v nekem listu čudovite poskuse, katere je narejal z velikim užigalnim ste-klom, čegar odprtina je merila 1 m. V go-rišču tega stekla so stopili solnčni žarki skoraj v trenutku vse kovine in rudnine, razven magnezije in apnenca, celo take, ki se najtežje topé. Iz tega večkrat ponavlja-jočega se poskusa sklepa Cerasky, da mora biti najmanjša toplota solнца okolu 3500°, kajti toliko stopinj toplote se nabere v go-rišču užigalnega stekla.

Svarilni glasovi škorpionov in paj-kov. Znano je o strupeni indijski klopotači, da s svojim ropotom že od daleč opozarja človeka, naj se ji ne bliža. A tudi druge, osobito človeku sovražne živali je modri Stvarnik obdaril z različnimi znamenji, ka-tera nam kažejo, naj se jih ogibamo; tako je n. pr. pri nekaterih pisana barva, pri drugih neko brlžganje. V Aziji in Afriki se nahaja neka vrsta pajkov in škorpionov, kateri svaré človeka s posebnimi glasovi, naj se jim ne bliža. Nekateri prirodoopisci so me-nili, da uporabljajo živali te vrste omenjene glasove v to, da z istimi druga drugi na-znanjajo svojo bližino, kakor kukavice. Ako bi pa imeli ti glasovi ta namen, tedaj bi morale imeti dotične živali poleg glasil tudi slušni organ, katerega pa nimajo, kakor ka-žejo novejša zoološka preiskovanja. S tem razmotrivanjem se hoče pojasniti, da upo-rabljajo strupeni pajki in škorpioni svoja glasila le takrat, kadar slutijo bližnjo ne-varnost; z istimi svaré zvedave lovce, naj bodo oprezni in jih ne prijemajo; a rop-a-željne zveri ne ostrašijo s tem nikakor.